

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Μοχλός ανάπτυξης της αγροτικής επιχειρηματικότητας

Γεώργιος Αλετράς / ΕΥΔ ΠΑΑ-Μονάδα Α΄
Λακωνία, 3 Μαρτίου 2013

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ
ΤΑΜΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2007-2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Τι είναι τα Χρηματοδοτικά Εργαλεία (ΧΕ)
- Ποιοί οι στόχοι των Χρηματοδοτικών Εργαλείων
- Τι ισχύει για την περίοδο 2007-2013, **όσον αφορά τα ΧΕ**
 - Γενικά
 - Στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ
 - ΕΤΕΑΝ ΑΕ – Οργανισμός υποβοήθησης χρηματοδότησης
 - Ταμείο Αγροτικής Επιχειρηματικότητας, μέσω ΕΤΕΑΝ ΑΕ
(Θεσμικό πλαίσιο, Τεχνικές λεπτομέρειες)
- Τι αλλάζει στην περίοδο 2014-2020, **όσον αφορά τα ΧΕ**
 - Προτεραιότητες Αγροτικής Ανάπτυξης
 - Προτάσεις Επιτροπής

ΟΡΙΣΜΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ

(Καν.966/2012, άρθρο 2)

Τα **μέτρα** της Ευρωπαϊκής Ένωσης για χρηματοδοτική ενίσχυση, για την υλοποίηση ενός ή περισσότερων στόχων πολιτικής της Ένωσης. Τα μέσα αυτά είναι δυνατόν να έχουν τη μορφή:

- δανείων
- εγγυήσεων
- ή άλλων μέσων επιμερισμού κινδύνου

και να συνδυάζονται, εφόσον ενδείκνυται, με επιδοτήσεις.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ

- **Ενίσχυση της ρευστότητας** των επενδυτών, μέσω της αύξησης του βαθμού πρόσβασής των σε πηγές χρηματοδότησης
- **Ενδυνάμωση της επιχειρηματικότητας**, κινητοποιώντας πρόσθετες δημόσιες ή ιδιωτικές συνεπενδύσεις για την αντιμετώπιση εντοπισμένων αδυναμιών της αγοράς, σε ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες της στρατηγικής “Ευρώπη 2020” και της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη.
- **Χρηματοδότηση μακροπρόθεσμων, βιώσιμων, στρατηγικών επενδύσεων**, σε μια εποχή δημοσιονομικών περιορισμών
- **Ανάπτυξη και εδραίωση** χρηματοπιστωτικών αγορών

ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ

Οι απορροφήσεις κοινοτικών κονδυλίων για χρηματοδοτικά εργαλεία, **κατά τη περίοδο (1.1.2007-31.1.2013)**, διαμορφώθηκαν ως εξής:

- **5%** των συνολικών πόρων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
- **0,81%** των συνολικών πόρων του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης

- **8** Κ-Μ έχουν εισάγει στα ΠΑΑ τους, Χρηματοδοτικά Εργαλεία (Βέλγιο, Βουλγαρία, Γαλλία, **Ελλάδα**, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία και Ρουμανία)

ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ,

- 5** Κ-Μ έχουν ενεργοποιήσει Χρηματοδοτικά Εργαλεία, **μέχρι 31.1.2013** (Βουλγαρία, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία και Ρουμανία)
(Ταμεία Δανειοδότησης & Ταμεία Εγγυήσεων)

Η **Ελλάδα** πρόκειται να ενεργοποιήσει άμεσα το Ταμείο Δανειοδότησης με την επωνυμία **Ταμείο Αγροτικής Επιχειρηματικότητας**, μέσω της **ΕΤΕΑΝ ΑΕ**.

- **Η ΕΤΕΑΝ ΑΕ** αποτελεί καθολικό διάδοχο σχήμα της ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ, με αρχικό μετοχικό κεφάλαιο Ευρώ 1,7 δισ. € (1,5 δισ. € ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου & 212,8 εκατ. € μετρητά.)
- **Η ΕΤΕΑΝ ΑΕ, ως ειδικός χρηματοπιστωτικός οργανισμός,** υπόκειται στην εποπτεία της Τράπεζας Ελλάδας, όσον αφορά στην κεφαλαιακή της επάρκεια, τη ρευστότητα και τους όρους τοποθέτησης των ταμειακών της διαθεσίμων

- Το επιχειρηματικό μοντέλο της ΕΤΕΑΝ ΑΕ, εκτείνεται:
 - Στο σχεδιασμό, υλοποίηση και διαχείριση Ταμείων Χαρτοφυλακίου
 - Στην ανάπτυξη και διαχείριση Ταμείων Δανειοδοτήσεων και Ταμείων Εγγυήσεων

- **Σήμερα**, η ΕΤΕΑΝ ΑΕ, διαχειρίζεται τρία Ταμεία Χαρτοφυλακίου, συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε.:
 - Ταμείο Επιχειρηματικότητας - (Ταμείο Δανειοδοτήσεων & Εγγυήσεων)
 - Ταμείο Εξοικονομώ κατ' οίκον - (Ταμείο Δανειοδοτήσεων)
 - Ταμείο Ενάλιο - (Ταμείο Εγγυήσεων)

ΒΑΣΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ

- **Ταμεία Δανειοδοτήσεων**
(Συνεπένδυση κεφαλαίων με κεφάλαια τραπεζών για την παροχή δανείων με ευνοϊκούς όρους)
- **Ταμεία Εγγυήσεων**
(Παροχή Εγγυήσεων σε επενδυτικά δάνεια, δεν πρόκειται για συνεπένδυση κεφαλαίων με κεφάλαια τραπεζών)
- **Ταμεία Επιδότησης Επιτοκίου**
(Μέσο υποστήριξης πληρωμής τόκων επενδυτικών δανείων, δεν πρόκειται για συνεπένδυση κεφαλαίων με κεφάλαια τραπεζών)

ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Καν. 1698/2005 (άρθρο 71)

Καν. 1974/2006

➤ άρθρο 49

(Ταμεία επιδότησης επιτοκίου)

➤ άρθρα 50-52

(Ταμεία Δανειοδοτήσεων, Εγγυήσεων, Επιχειρηματικών Κεφαλαίων)

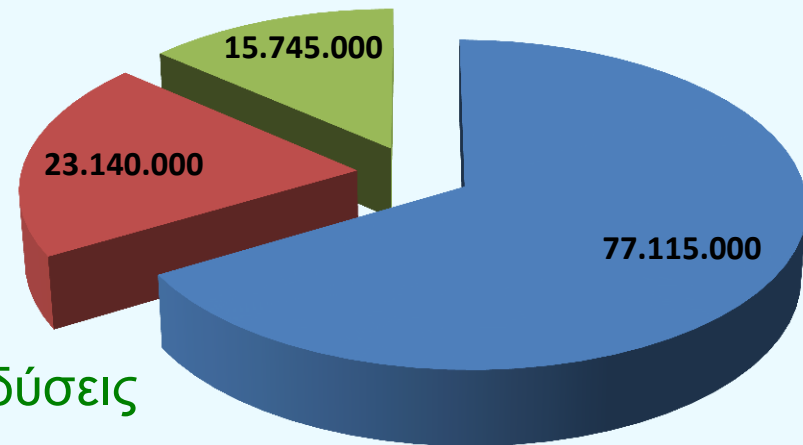
ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Συνολικό ποσό Δημόσιας Δαπάνης: **116.000.000,00 €**

Συνολικό ποσό Κοινοτικής Συμμετοχής: **107.500.928,00 €**

Αφορά τους δικαιούχους των ακόλουθων μέτρων του ΠΑΑ:

- **Μέτρο 121** - Σχέδια Βελτίωσης
- **Μέτρο 123Α** - Μεταποίηση
- **Μέτρα του άξονα 3** – Ιδιωτικές επενδύσεις

■ ΣΧΕΔΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ

■ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

■ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ 3

ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΕΤΕΑΝ ΑΕ

ΤΡΑΠΕΖΑ

ΤΡΑΠΕΖΑ

ΤΡΑΠΕΖΑ

ΧΑΜΗΛΟΤΟΚΑ
ΔΑΝΕΙΑ

ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

ΧΑΜΗΛΟΤΟΚΑ
ΔΑΝΕΙΑ

ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

ΧΑΜΗΛΟΤΟΚΑ
ΔΑΝΕΙΑ

ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ - ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ

- **ΚΥΑ** σύστασης Ταμείου Δανειοδότησης με την επωνυμία "Ταμείο Αγροτικής Επιχειρηματικότητας" (Μάρτ. 2011)
- **Συμφωνία Χρηματοδότησης** μεταξύ ΥΠΑΑΤ και ΕΤΕΑΝ ΑΕ (Φεβρ. 2013)
- **Επιχειρηματικό σχέδιο** από την ΕΤΕΑΝ ΑΕ (Φεβρ. 2013)

ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ – ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ (συνέχεια)

- Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προς τις τράπεζες από την ΕΤΕΑΝ ΑΕ
- Αξιολόγηση & επιλογή τραπεζών
- Υπογραφή Συμφωνιών Χρηματοδότησης και Συνεπένδυσης με τις επιλεγμένες τράπεζες
- **Ενεργοποίηση Ταμείου Αγροτικής Επιχειρηματικότητας**

ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Οφέλη-Πλεονεκτήματα

- **Διευκόλυνση ή/και βελτίωση πρόσβασης** δικαιούχων μέτρων^(*) του ΠΑΑ σε πηγές χρηματοδότησης με την παροχή χαμηλότοκων δανείων
- **Μόχλευση** των κεφαλαίων και **πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα** (μέσω της συνεπένδυσης με ιδιωτικά κεφάλαια τραπεζών)
- **Επιστροφή κεφαλαίων και επαναχρησιμοποίησή** τους για την αγροτική ανάπτυξη
- **Άμεση απορρόφηση κονδυλίων** από το ΕΓΤΑΑ
- **Εισαγωγή νέων**, για την Ελληνική αγορά, **χρηματοδοτικών εργαλείων**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2014-2020

- Σε αντίθεση με την περίοδο 2007-2013, οι προτεινόμενοι κανόνες για τα χρηματοδοτικά εργαλεία της περιόδου 2014-2020, είναι μη-ρυθμιστικοί σε ό,τι αφορά:
 - τομείς
 - δικαιούχους
 - τύπους έργων και δραστηριοτήτων προς υποστήριξη
- Τα Κ-Μ θα μπορούν να χρησιμοποιούν χρηματοδοτικά εργαλεία σε όλους τους θεματικούς στόχους που καλύπτονται από τα επιχειρησιακά προγράμματα (ΕΠ) και για όλα τα Ταμεία, όπου αυτό είναι αποδοτικό και αποτελεσματικό.

Προτεραιότητες, κύριοι τομείς και βασικές δράσεις συσχετιζόμενες με τα χρηματοδοτικά εργαλεία, στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ

Προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη

Κύριοι τομείς/βασικές δράσεις (Focus areas / key actions)

1. Μεταφορά γνώσεων και καινοτομία

(α) προώθηση της καινοτομίας και της βάσης γνώσεων στις αγροτικές περιοχές
(β) ενίσχυση των δεσμών μεταξύ γεωργίας και δασοκομίας και έρευνας και καινοτομίας
(γ) προώθηση της διαβίου μάθησης και της επαγγελματικής κατάρτισης στη γεωργία και τη δασοκομία

2. Ανταγωνιστικότητα όλων των τύπων γεωργίας και βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων

(α) διευκόλυνση της αναδιάρθρωσης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που αντιμετωπίζουν σημαντικά διαρθρωτικά προβλήματα, κυρίως των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με χαμηλό βαθμό συμμετοχής στην αγορά, των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με προσανατολισμό στην αγορά σε συγκεκριμένους τομείς και των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που χρειάζεται να διαφοροποιηθούν ως προς τη γεωργία
(β) διευκόλυνση της ανανέωσης των γενεών στο γεωργικό τομέα

3. Οργάνωση της αλυσίδας τροφίμων και διαχείριση κινδύνων

(α) καλύτερη ενσωμάτωση των πρωτογενών παραγωγών στην αλυσίδα τροφίμων μέσω συστημάτων ποιότητας, προώθησης σε τοπικές αγορές και βραχείων αλυσίδων εφοδιασμού, ομάδων παραγωγών και διεπαγγελματικών οργανώσεων
(β) στήριξη της διαχείρισης κινδύνων στη γεωργική εκμετάλλευση

4. αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων

(α) αποκατάσταση και διατήρηση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών Natura 2000 και της γεωργίας υψηλής φυσικής αξίας, και της κατάστασης των ευρωπαϊκών τοπίων
(β) βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων
(γ) βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους

5. Αποδοτικότητα των πόρων, και αλλαγή προς μία οικονομία με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή

(α) αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης νερού στη γεωργία
(β) αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης ενέργειας στον τομέα της γεωργίας και της μεταποίησης τροφίμων
(γ) διευκόλυνση της προμήθειας και χρήσης ανανεώσιμων μορφών ενέργειας, υποπροϊόντων, αποβλήτων, υπολειμμάτων και λοιπών πρώτων υλών εκτός των τροφίμων για τους σκοπούς της βιοοικονομίας
(δ) μείωση των εκπομπών υποξειδίου του αζώτου και μεθανίου από τη γεωργία
(ε) προώθηση της δέσμευσης του διοξειδίου του άνθρακα στη γεωργία και τη δασοκομία

6. Κοινωνική ένταξη, μείωση της φτώχειας και οικονομική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών

(α) διευκόλυνση της διαφοροποίησης, της δημιουργία νέων μικρών επιχειρήσεων και της δημιουργίας θέσεων εργασίας
(β) προώθηση της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές
(γ) ενίσχυση της προσβασιμότητας, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) στις αγροτικές περιοχές

Εγκάρσιοι στόχοι: Καινοτομία, Περιβάλλον, Κλιματική Αλλαγή

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ 2014-2020

Με στόχο την αύξηση της χρήσης των Χρηματοδοτικών Εργαλείων στην επόμενη περίοδο, οι προτάσεις της Επιτροπής, μέσω του νέου προτεινόμενου θεσμικού πλαισίου^():*

- προσφέρουν μεγαλύτερη ευελιξία στα Κ-Μ, αναφορικά με τα πεδία παρέμβασης και τον τύπο των Χρηματοδοτικών Εργαλείων
- παρέχουν ένα σταθερό πλαίσιο υλοποίησης, βασισμένο σε ένα σύνολο σαφών και λεπτομερών κανόνων
- εντοπίζουν συνέργειες μεταξύ χρηματοδοτικών εργαλείων και άλλων μορφών ενίσχυσης

^(*) Πρόταση Κανονισμού για την Αγροτική Ανάπτυξη (Καν.627 σχέδιο/2011)

Γενικός Κανονισμός για τα Ταμεία του Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου (Καν. 615 σχέδιο/2011)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ 2014-2020

Με στόχο την αύξηση της χρήσης των Χρηματοδοτικών Εργαλείων στην επόμενη περίοδο, οι προτάσεις της Επιτροπής, μέσω του νέου προτεινόμενου θεσμικού πλαισίου^(*) (συνέχεια):

➤ **διασφαλίζουν τη συμβατότητα με θεσμοθετημένα χρηματοδοτικά εργαλεία** που έχουν υλοποιηθεί σε επίπεδο ΕΕ, σύμφωνα με αυστηρούς κανόνες διαχείρισης

➤ **επιβάλλουν την εκ των προτέρων αξιολόγηση των χρηματοδοτικών εργαλείων, πριν την ενεργοποίησή τους, όπου αξιολογούνται:**

- τα κενά-αδυναμίες της αγοράς
- οι επενδυτικές ανάγκες
- η προστιθέμενη αξία (πιθανή πρόσθετη συμμετοχή δημόσιου και ιδιωτικού τομέα)

Ευχαριστώ για τη προσοχή σας!

***Ιστοσελίδα: www.agrotikianaptixi.gr
E-mail: agrotikianaptixi@mou.gr***